

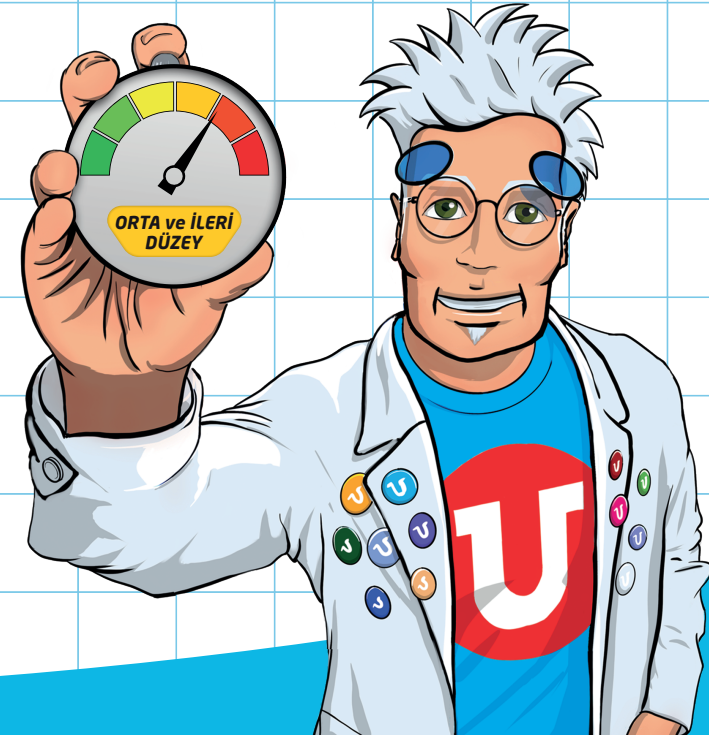

9. Sınıf Orta ve İleri Düzey Biyoloji Soru Bankası

Hayvanlar Âlemi - I

YEŞİM KABADAŞ

HAYVANLAR ÂLEMİ - I

OMURGASIZLAR

Süngerler

Sölenterler

solucanlar

Yumuşakçalar

Derisidikenliler

OMURGASIZLAR

- Ökaryot, çok hücreli canlılardır.
- Heterotrof beslenirler.
- Üyeleriyle aktif olarak yer değiştirebilirler.
- Eşeyli ve eşeysiz üreyebilirler.
- Büyüme ve gelişmeleri sınırlıdır.

Hayvanlar âlemi

- Omurgasız hayvanlar
- Omurgalı hayvanlar olarak iki gruba ayrılır.

Süngerler

- Hayvanlar aleminin en basit grubudur.
- Gelişmiş sistemleri yoktur.
- Çoğunlukla denizlerde ve tatlı sularda zemine bağlı olarak hareketsiz yaşarlar.
- Vücutlarındaki açıklıklardan su geçerken gaz alışverişi, besin alımı ve atıkların uzaklaştırılması sağlanır.
- Silisyumoksit ve kalsiyumkarbonat kristali yapılı iç iskelete sahiptirler.
- Eşeyli ve eşeysiz olarak üreyebilir,
- Rejenerasyonla yenilenme yetenekleri yüksektir.
- Hermafrodittir. (çift eşeyli) Ancak gametler farklı zamanlarda üretildiği için kendilerini dölleyemezler.

Sölenterler

- Sabit ve serbest yüzücü olmak üzere iki vücut formu vardır (mercan, hidra ve denizşakayığı sabit sölenterlere , denizaneları ise yüzücü sölenterlere örnektir.)
- Kas ve sinir dokuları ile üreme organları vardır.
- Solunum ve boşaltım sistemleri yoktur.
- Madde alışverişini vücut yüzeyi ile yaparlar.
- Sinir hücrelerine ilk kez sölenterlerde rastlanır.
- Işınsal simetriye sahiplerdir.
- Bazı türleri ışık saçar.

- Ağız açıklıkları etrafındaki tentakül denilen kamçı benzeri uzantılar avlanma ve savunma amaçlı kullanılır.
- Bazı sölenterler, diğer canlılarla birlikte mutualist yaşarlar.
- Eşeyli ve eşeysiz çoğalmanın birbirini takip ettiği özel bir üreme görülür.
- Bazıları ise tomurcuklanma ile ürer.

Örnek:

- Hidra
- Denizanası
- Denizşakayığı
- Mercan

solucanlar

Yassı Solucanlar

- Ağız ve anüs görevi yapan tek açıklığa sahiptir.
- Gaz alışverişini alışverişini vücut yüzeyi ile yaparlar.
- İp merdiven sinir sistemi vardır.
- Genellikle hermafrodittir.

Örnek:

- Planarya
- Karaciğer kelebeği
- Tenya

Yuvarlak Solucanlar

- Ağız ve anüs olmak üzere iki açıklıklı sindirim kanalına sahiptirler.
- Solunum ve boşaltım olayları vücut yüzeyinden difüzyonla olur.

Örnek:

- Kancalı kurt
- Bağırsak solucanı
- Tirişin

Halkalı Solucanlar

- Suda ve karada yaşayan çeşitleri vardır.
- Suda yaşayanları solungaç solunumu karada yaşayan türleri ise deri solunumu yapar.
- İp merdiven tipi sinir sistemine sahiptirler.
- Nefridyumlar ile boşaltım yaparlar.
- Eşeyli ürerler.
- Kapalı kan dolaşımı görülür.

Örnek:

- Toprak solucanı
- Sülük

Yumuşakçalar

- Tuzlu ve tatlı su ile karada yaşarlar.
- Vücutları yumuşak ve kabukludur.
- Suda yaşayanlar solungaç solunumu , karada yaşayanlar ise kabuk altındaki genişlemiş olan manto denilen ince bir vücut örtüsü ile solungaç solunumu yapar.
- Mürekkep balığı, ahtapot hariç açık dolaşım yaparlar.
- Eşeyli olarak çoğalırlar.
- Bazı türlerinde, pürüzsüz ve parlak sedef tabakası vardır.

Örnek:

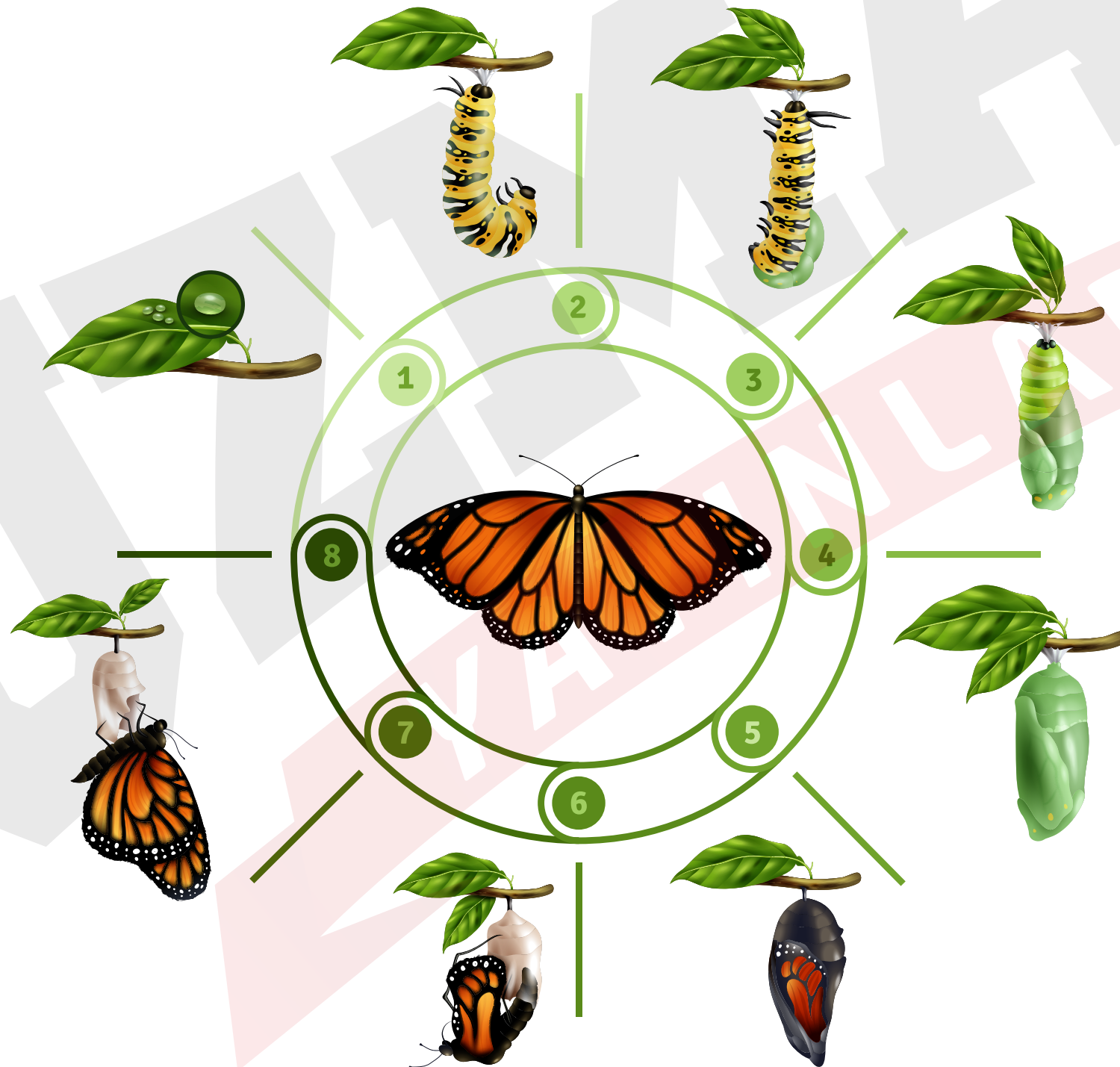
- Midye
- Salyangoz
- Ahtapot
- Mürekkep balığı
- Sümüklü böcek

Eklem bacaklılar

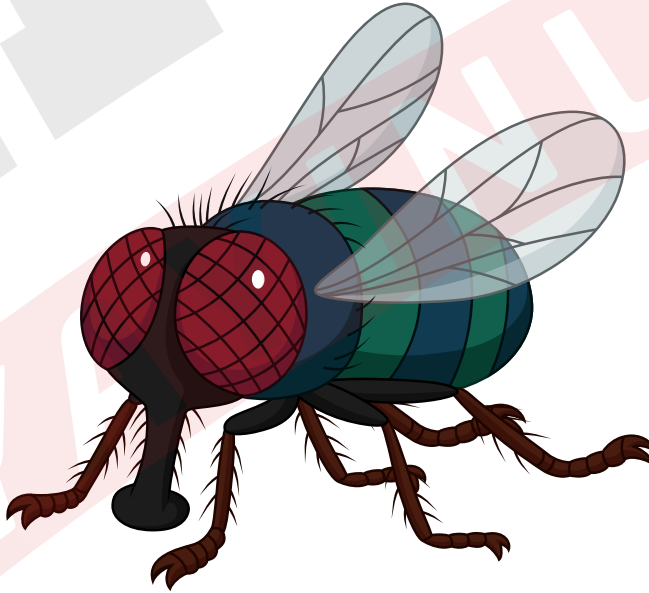
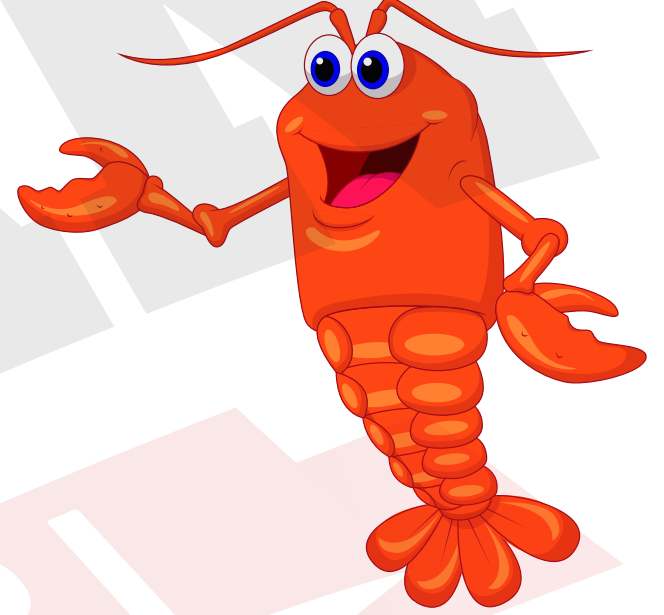
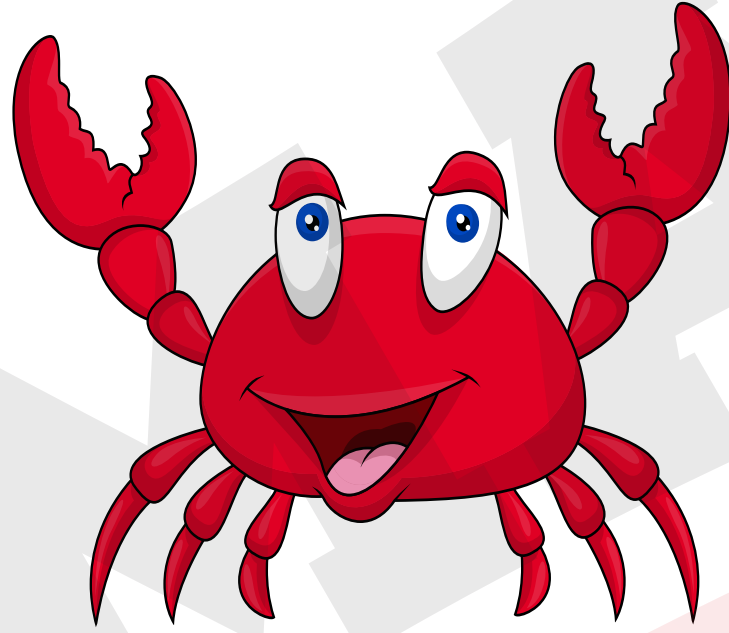
- Açık dolaşım sistemine sahiptir.
- Boşaltım atıkları ürik asittir.
- Ayrı eşeyli canlılardır. Bazı türleri hermafrodittir.
- Döllenme, dişi bireyin vücudunda gerçekleşir.
- Uçmayı kolaylaştıran ve iç organları koruyan dayanıklı ve hafif dış iskelete sahiptirler.
- Dış iskelet, esnek olmadığından büyümeyi sınırladığı için embriyonal dönemde başkalaşım (**metamorfoz**) ve ergin dönemde deri değiştirme olayı görülür.

- kanat ve benzeri hareket organları ile ;, sıçrama, zıplama, uçma, yakalama, yürüme, yüzme, kazma, delme gibi değişik işlevleri yaparlar.
- Ağız yapıları beslenme tiplerine göre, delme, çiğneme; kesme veya emme görevlerini yerine getirebilir.
- Trakelerle, kitapsı akciğerlerle, solungaçlarla solunum yaparlar

Örnek:

- Yengeç
- Karides
- Istakoz
- Akrep
- Kene
- Örümcek
- Çekirge
- Kelebek
- Sinek
- Kırkayak
- Çıyan

Derisidikenliler

- Tamamı denizlerde ve okyanuslarda yaşar.
- Kalker plakçıklardan oluşmuş dikensi çıkıntı şeklinde iç iskelet bulunur.
- Kendilerine özgü su-damar sistemi ile bağlantılı tüp ayaklara sahiptirler.
- Tüp ayaklar ;hareket, solunum, beslenme ve boşaltımda görevlidir.
- Bazı türlerinde solunum solungaçlar ile olur.
- Eşeyli ve rejenerasyonla eşeysiz olarak çoğalabilir.

Örnek:

- Denizyıldızı
- Denizkestanesi
- Denizlâlesi
- Yılan yıldızı

